

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 215.462 van 29 september 2011
in de zaak A. 195.816/X-14.535.**

In zake : 1. Martine RENARD
 2. Jan ARFEUILLE (in de vordering tot schorsing)
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Johan Verstraeten
 kantoor houdend te 3000 LEUVEN
 Vaartstraat 68-70
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse
regering
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Philippe Declercq
kantoor houdend te 3000 LEUVEN
J. P. Minckelersstraat 33
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partijen :

1. de n.v. INTOP
2. de n.v. TERRAQUIST
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Koen Geelen en Kris Wauters
kantoor houdend te 3500 HASSELT
Gouverneur Roppesingel 131
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 13 maart 2010, strekt tot de
nietigverklaring van het besluit van 20 april 2009 van de gewestelijke
stedenbouwkundige ambtenaar waarbij aan de n.v. Intop (Lode Verdoodt) de
stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het aanleggen van een

wegenis met riolering aan de Hoolantsstraat z/n, te Melsbroek-Steenokkerzeel, op percelen kadastraal bekend sectie C, nrs. 132/v en 135/d.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 202.176 van 19 maart 2010 is de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing verworpen.

De eerste verzoekster heeft een verzoekschrift tot voortzetting van de rechtspleging ingediend.

De tussenkomende partijen hebben een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 27 mei 2010.

Eerste auditeur Tom De Waele heeft een verslag opgesteld.

De eerste verzoekster heeft een laatste memorie ingediend. De verwerende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 24 juni 2011.

Staatsraad Johan Bovin heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Stephanie Vanthienen, die loco advocaat Johan Verstraeten verschijnt voor de eerste verzoekster, advocaat Dennis Muniz Espinoza, die loco advocaat Philippe Declercq verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Koen Geelen, die verschijnt voor de tussenkomende partijen, zijn gehoord.

Eerste auditeur Tom De Waele heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Op 24 maart 2010 heeft de hoofdgriffier aan de verzoekende partijen de mededeling ter kennis gebracht, bedoeld in artikel 15ter, § 1 van het koninklijk besluit van 5 december 1991 tot bepaling van de rechtspleging in kort geding voor de Raad van State.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Rechtspleging

3.1. De griffie van de Raad van State heeft de tussenkomende partijen bij aangetekend schrijven van 11 april 2011 uitgenodigd om een laatste memorie en een verzoek tot voortzetting van de rechtspleging in te dienen binnen de voorziene termijn van 30 dagen en deze brief werd op 12 april 2011 ontvangen en getekend voor ontvangst. De laatste memorie werd ingediend met een ter post aangetekend schrijven van 13 mei 2011, en is derhalve laattijdig. Zij wordt om deze reden uit de debatten worden geweerd.

3.2. De hoofdgriffier heeft bij de kennisgeving van het arrest houdende verwerping van de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterste dringende noodzakelijkheid van het bestreden besluit, aan de verzoekende partijen melding gemaakt van artikel 17, § 4ter van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, en van artikel 15ter, § 1 van het koninklijk besluit van 5 december 1991 tot bepaling van de rechtspleging in kort geding voor de Raad van State.

Naar luid van voornoemd artikel 17, § 4ter geldt ten aanzien van de verzoekende partijen een vermoeden van afstand van geding wanneer zij, nadat de vordering tot schorsing van een akte of een reglement is afgewezen,

geen verzoek tot voortzetting van de rechtspleging indienen binnen een termijn van dertig dagen die ingaat met de kennisgeving van het arrest.

De tweede verzoeker heeft geen verzoek tot voortzetting van de rechtspleging ingediend binnen de termijn van dertig dagen na kennisgeving van het arrest waarbij de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing is verworpen. Dit wordt door de tweede verzoeker niet betwist. Ten aanzien van hem dient de afstand van het geding te worden vastgesteld.

Met “de verzoekster” wordt hierna enkel de “oorspronkelijke eerste verzoekster” bedoeld.

IV. Feiten

4.1 De tussenkomende partijen beogen een woningbouwproject te realiseren aan de Hoolantsstraat te Melsbroek-Steenokkerzeel op de laatste 8 onbebouwde loten die deel uitmaken van een oorspronkelijk op 8 september 1964 door het toenmalige college van burgemeester en schepenen van de gemeente Melsbroek vergunde en later meermaals gewijzigde verkaveling van in totaal 69 bouwkavels.

4.2 Het overgrote deel van deze verkaveling werd gerealiseerd langs de Nachtegaalslaan.

De 8 resterende loten liggen achter dit gerealiseerde gedeelte van de verkaveling, aan de oostelijke zijde van de Hoolantsstraat, zijnde de niet uitgeruste buurtweg nr. 10 die de Stationslaan verbindt met de Thubenstraat en het centrum van Melsbroek.

4.3 De tussenkomende partijen willen deze gronden ontsluiten door de Hoolantsstraat aan te leggen en uit te rusten tot ter hoogte van de laatste kavel.

Naast een nieuwe rijweg van 5 meter breed worden een voet- en fietspad, een gracht voor de opvang van regenwater, een riolering, en een groenzone voorzien.

De percelen waarop deze werken zouden worden uitgevoerd zijn volgens de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse gelegen in woonuitbreidingsgebied en in golfgebied gelegen (aanvullend stedenbouwkundig voorschrift van het gewestplan).

4.4. Bij besluit van 20 november 2008 verleent de gemeenteraad van Steenokkerzeel haar goedkeuring aan het wegenis- en rioleringsdossier.

4.5. Op 10 februari 2009 melden de diensten van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar ontvangst van een stedenbouwkundige aanvraag die is ingediend door de eerste tussenkomende partij om de voormelde wegenis- en rioleringswerken te kunnen uitvoeren.

4.6. Inmiddels had het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Steenokkerzeel op 2 februari 2009 reeds een gunstig advies over de aanvraag verleend.

4.7. Bij het thans bestreden besluit van 20 april 2009 verleent de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar de gevraagde stedenbouwkundige vergunning.

4.8. De verzoekende partij betoogt dat zij in de tweede helft van de maand februari 2010 vaststelde dat op het terrein graafwerken werden aangevat, en dat zij op 5 maart 2010 een afschrift van de vergunningsbeslissing heeft ontvangen.

V. Ontvankelijkheid van het beroep

A. Ratione temporis

Standpunt van de partijen

5.1 De tussenkomenende partijen betwisten de tijdigheid van het beroep.

Zij stellen dat de verzoekster niet bewijst dat de werken pas begin februari 2010 zijn gestart, en dat de datum van werkelijke kennisname in ieder geval vroeger moet worden gesitueerd nu de thans bestreden stedenbouwkundige vergunning voor de wegenis uitdrukkelijk is vermeld in het besluit van 14 november 2009 van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Steenokkerzeel tot wijziging van de verkavelingsvergunning, teneinde op één van de percelen een elektriciteitscabine te voorzien, en de procedure tot verkrijgen van deze vergunning is gepaard gegaan met een openbaar onderzoek, een aanplakking van de vergunningsbeslissing, en een administratieve beroepsprocedure bij de deputatie uitgaande van onder meer Jan ARFEUILLE, Hoogveldweg 17 te Steenokkerzeel.

5.2. In de memorie van wederantwoord zet de verzoekster uiteen hoe zij kennis kreeg van het thans bestreden besluit:

“Op 18.02.2010 merken verzoekers een aantal voertuigen en graafmachines op de Hoolantsstraat. De dag nadien worden langsheen deze weg graafwerken aangevat voor wat een riolering blijkt te zijn, zoals naar voor komt in een mededeling die eerste verzoekster op zaterdag 20.02.2010 in de bus vindt en dewelke uitgaat van de firma Houwelijckx Wegenbouw N.V. (...)

Verzoekers zijn op dat ogenblik niet op de hoogte van de werken die aldaar gepland zijn en eerste verzoekster richt op maandag 22.02.2010 een aangetekend schrijven aan het gemeentebestuur van Steenokkerzeel met de vraag om dringend informatie en afschrift van een gebeurlijke vergunning te bekomen. (...)

Aangezien het antwoord van het gemeentebestuur uitblijft richt verzoekster zich tot een raadsman die vanaf dan op haar vraag herhaaldelijk telefonisch bij de gemeente aandringt om de gevraagde gegevens en documenten over te maken. Dit wordt bevestigd met fax van 2 maart 2010. (...) De verzoekster heeft bijgevolg gehandeld met bekwame spoed en heeft

al het redelijkerwijze mogelijke gedaan om zich van de vergunning op de hoogte te stellen.

Op 04.03.2010 maakt het gemeentebestuur van Steenokkerzeel uiteindelijk een afschrift van de stedenbouwkundige vergunning over aan eerste verzoekster die hier op 05.03.2010 kennis van neemt. (...) Op dat moment verneemt eerste verzoekster uit de vergunning dat de werken niet enkel betrekking hebben op de aanleg van een riolering (zoals aangekondigd in het schrijven van de aannemer) maar tevens op de aanleg van een wegenis langs de Hoolantsstraat en dat naast de wegenis een verkaveling is gelegen.

Vervolgens diende verzoekster inzage te krijgen in de verkavelingsvergunning, daterende van 1964 (...), na te gaan of deze niet vervallen is en zich te vergewissen van het statuut van de buurtweg (...).

Huidige vordering is alleszins tijdig ingeleid mede gelet op de praktische problemen om alle nodige inlichtingen zoals hierboven vermeld te vergaren”.

Voorts stelt de verzoekster dat de tussenkomende partijen wel argumenten naar voor brengen waaruit volgens hen moet blijken dat de oorspronkelijk tweede verzoeker kennis had of moest hebben gehad van het bestreden besluit ingevolge de vermelding ervan in de vergunning tot wijziging van de verkavelingsvergunning, maar dat zij in haren hoofde geen concrete gegevens bijbrengen waaruit dit kan blijken.

5.3. In hun laatste memorie hernemen de tussenkomende partijen de door hen opgeworpen exceptie en stellen zij dat het niet anders kan dan dat ook de verzoekster kennis had van de procedure tot wijziging van de verkavelingsvergunning, aangezien zij woont in de buurt van de Hoolantsstraat en de buurt alle mogelijke procedures uitput tegen elke vergunning die wordt verleend met het oog op de realisatie van de “6 resterende loten” van de verkaveling, waarbij steeds een beroep wordt gedaan op dezelfde raadsman en men steeds andere buurtbewoners laat optreden als procespartij.

Beoordeling

5.4. De bestreden stedenbouwkundige vergunning diende noch bekendgemaakt, noch aan derden betekend te worden, zodat krachtens artikel 4 van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, de

beroepstermijn van zestig dagen ingaat met de dag waarop de verzoekende partij er kennis van heeft gehad of geacht moet worden er kennis van te hebben gehad.

Het mag evenwel niet in de macht van een potentiële verzoekende partij liggen, wanneer zij in de mogelijkheid is kennis te nemen van de bestuurshandeling die zij eventueel met een annulatieberoep wenst te bestrijden, die kennisneming voor onbepaalde tijd uit te stellen en daardoor de aanvangsdatum van de termijn van beroep willekeurig te verschuiven, zodat de rechtsgeldigheid en het voortbestaan van de bedoelde bestuurshandeling buiten weten, zowel van de overheid van wie zij uitgaat, als van alle andere belanghebbenden, in het ongewisse wordt gehouden, met alle nadelige gevolgen vandien.

Het beginsel volgens hetwelk voorkomen moet worden dat de gelding van de administratieve beslissingen te lang onzeker blijft, en dat aan voormeld artikel 4 van de procedureregeling ten grondslag ligt, eensdeels, en de noodzaak van een evenwichtige bescherming van de belangen én van de bouwheer én van de omwonenden en andere belanghebbende personen, anderdeels, brengen mee dat degene die meent te worden benadeeld door een stedenbouwkundige vergunning en die het bestaan van die vergunning moet vermoeden, de verplichting heeft om binnen een redelijke termijn gebruik te maken van de hem ter beschikking staande middelen om kennis te nemen van de inhoud van de afgegeven stedenbouwkundige vergunning. Eens die redelijke termijn verstreken, neemt de termijn van 60 dagen om een annulatieberoep in te dienen, een aanvang.

Het is zaak van de partij die aanvoert dat het beroep laattijdig is, het bewijs te leveren van het tijdstip waarop de verzoekende partij kennis had of kon hebben van de mogelijke afgifte van de bestreden vergunning, bijvoorbeeld door aan te tonen wanneer de kwestieuze werken werden aangevat.

Het is dan weer zaak van de verzoekende partij in voorkomend geval aan te tonen dat zij binnen een redelijke termijn, via de geëigende middelen de nodige inlichtingen over de bestreden vergunning heeft proberen in te winnen.

5.5. De tussenkommende partijen werpen weliswaar op dat de verzoekster geen bewijs bijbrengt van de feitelijke elementen waarop zij haar

beweringen steunt, doch laten na zelf aan te geven en aan te tonen wanneer de betrokken werken op het terrein dan wel zouden zijn aangevat. Anderzijds legt de verzoekster een aantal stukken voor ter staving van haar beweringen, en worden deze stukken door de tussenkommende partijen niet betwist.

Voorts tonen de tussenkommende partijen niet aan dat de verzoekster kennis had van het besluit van 14 november 2009 tot wijziging van de verkavelingsvergunning. Een louter vermoeden gebaseerd op het feit dat de buurt alle mogelijke procedures aanwendt om de realisatie van de resterende kavels te verhinderen, en dat daarbij steeds andere buurtbewoners optreden, volstaat daartoe niet.

5.6. De exceptie kan niet worden aangenomen.

B. Belang

Standpunt van de partijen

5.7. In het verzoekschrift tot nietigverklaring zet de verzoekster met betrekking tot haar belang uiteen dat zij woont aan de Thubenstraat 36 te Steenokkerzeel, in de onmiddellijke omgeving van de Hoolantsstraat, dat de bestreden stedenbouwkundige vergunning een eerste stap is in het volgens haar duidelijk vervallen verkavelingsproject dat is gesitueerd recht tegenover haar woning, dat door de aanleg van de weg het open en ongerepte karakter van de omgeving waarop zij zicht heeft onherroepelijk en onherstelbaar wordt aangetast, dat het rustige en landelijke karakter van haar woonomgeving hierdoor teniet wordt gedaan, en dat haar woning hierdoor ook een waardevermindering ondergaat.

5.8. De tussenkommende partijen betwisten het belang van de verzoekster, nu het door haar aangevoerde nadeel voortvloeit uit de gemeenteraadsbeslissing van 20 november 2008 over de wegenis die zij niet heeft betwist, en de wegeniswerken bovendien geen impact hebben op het uitzicht. Voormeld uitzicht van de verzoekster die op een afstand van ongeveer 160 meter

woont wordt amper gewijzigd, en de vordering is in werkelijkheid gericht tegen de verkaveling en niet tegen de wegenis.

5.9. In de memorie van wederantwoord herneemt de verzoekster de argumenten die zij reeds in het verzoekschrift heeft aangevoerd, en voegt daar nog aan toe dat de tussenkomende partijen ten onrechte uitgaan van de premisse dat de huidige verkaveling niet is vervallen, zodat zij alle belang heeft bij het aanvechten van het thans bestreden besluit aangezien dit besluit “precies die beslissing zou kunnen (zijn) die het verval niet-tegenstelbaar maakt, met alle gevolgen van dien”.

5.10. In hun laatste memorie hernemen de tussenkomende partijen hun argumentatie dat het aangevoerde nadeel niet voortvloeit uit het bestreden besluit, en voeren zij het gezag van gewijsde aan van het schorsingsarrest, dat volgens hen minstens inter partes geldt, en waarin wordt overwogen:

“Het aangevochten besluit verleent de vergunning voor het uitvoeren van wegenis- en rioleringswerken. In zoverre de verzoekende partijen een nadeel aanvoeren dat het gevolg is van de ligging van de nieuwe wegenis, vindt dit zijn rechtstreekse oorzaak in het besluit van 20 november 2008 van de gemeenteraad van Steenokkerzeel houdende de goedkeuring van het wegtracé voor het terrein en kan het niet worden aangenomen”,

hetgeen verhindert dat er thans anders over wordt geoordeeld.

Voorts verwijzen zij naar de overwegingen van het schorsingsarrest met betrekking tot het aangevoerde moeilijk te herstellen ernstig nadeel om aan te tonen dat de vergunde werken op zich geen impact hebben op het uitzicht van de verzoekster.

Beoordeling

5.11. Uit de gegevens van de zaak blijkt dat de verzoekster woont in de onmiddellijke omgeving van de plaats waar de betrokken wegeniswerken worden vergund en dat zij, zoals blijkt uit de door haar neergelegde foto's en overigens ook uit de door de tussenkomende partijen neergelegde luchtfoto, een vrij uitzicht heeft over deze werken. Daardoor alleen reeds doet zij in beginsel

blijken van het rechtens vereiste belang, dat bestaat in het behoud van haar bestaande leefomgeving. De argumenten van de tussenkomen partijen met betrekking tot de aard en het uitzicht van deze werken nopen niet tot een andere conclusie. De bedoelingen van de verzoekster, met name te verhinderen dat een volgens haar vervallen verkaveling wordt gerealiseerd, zijn ter zake niet relevant. Overigens is de thans bestreden stedenbouwkundige vergunning een noodzakelijke voorwaarde voor deze realisatie.

5.12. De verwijzing naar de overwegingen van het arrest nr. 202.176 van 19 maart 2010 waarbij de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid wordt verworpen is niet dienstig aangezien deze overwegingen de beoordeling van het door artikel 17, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State vereiste moeilijk te herstellen ernstig nadeel betreffen, en niet het door artikel 19, eerste lid, van dezelfde wetten vereiste belang.

5.13. Voorts wordt het gemeenteraadsbesluit van 20 november 2008 maar uitvoerbaar door de bestreden stedenbouwkundige vergunning waarbij de wegenis- en rioleringswerken worden vergund. De verzoekster doet derhalve blijken van het vereiste belang bij het onderhavige annulatieberoep, ook al heeft zij het gemeenteraadsbesluit niet bestreden.

5.14. De exceptie wordt verworpen.

VI. Onderzoek van het derde middel

Standpunt van de partijen

6.1. In een derde middel voert de verzoekster de schending aan van de artikelen 27-28 en volgende van de wet van 10 april 1841 op de buurtwegen.

Zij zet dit middel uiteen als volgt:

“Aangezien de Hoolantsstraat als buurtweg nr. 10 te Melsbroek staat aangeduid in de Atlas der Buurtwegen. (...)”

Aangezien de Hoolantsstraat ten gevolge van het bestreden besluit dat een stedenbouwkundige vergunning tot het aanleggen van een wegenis met riolering inhoudt, duidelijk verbreed wordt. In de vergunning wordt een verbreding tot 12 meters voorzien, hetgeen duidelijk verschillend is met de aarden buurtweg zoals op de foto's te zien is.

Aangezien voor de verbreding van een buurtweg twee procedures moeten gevolgd worden: ten eerste dient een rooilijnplan te worden goedgekeurd door middel van een KB, nu BVR, en ten tweede dient de procedure van de wet van 1841 art 27 tem 28 bis te worden gevolgd.

Dat artikel 27 ev. van de wet op de buurtwegen duidelijk stelt dat in geval van verbreding van een buurtweg de gemeenteraad gehouden is, op verzoek van de deputatie, om te beraadslagen over de verbreding van deze buurtweg.

Dat artikel 28 stelt dat de aanleg, de afschaffing of de wijziging van een buurtweg moeten voorafgegaan zijn van een onderzoek en dat de beraadslagingen van de gemeenteraad worden onderworpen aan de bestendige deputatie van de provinciale raad, welke beslist behoudens beroep bij de Koning vanwege de gemeente of van de belanghebbende derden.

Dat deze procedure in casu niet gevolgd is en ook nergens in het bestreden besluit enige verwijzing naar deze procedure terug te vinden is.

Dat het bestreden besluit aldus is tot stand gekomen in strijd met de wet van 10 april 1841 en bijgevolg als onwettig dient te worden beschouwd.

In een vergelijkbare situatie oordeelde de Raad van State in haar arrest nr. 177.982 van 18.12.2007 dat: 'Indien de weg als buurtweg wordt beschouwd, de administratieve overheid (...) een specifieke procedure moet volgen wil zij hieraan een wijziging aanbrengen. Zodat de verzoekende partij eerst deze procedure moet inleiden alvorens de gemachtigde ambtenaar een beslissing kan nemen.

(...)

De verbreding, de rechtekking, aanleg en afschaffing van buurtwegen is onderworpen aan de procedure bepaald in de artikelen 27 en volgende van de wet van 10 april 1841 op de buurtwegen. De beslissing erover is opgedragen aan de deputatie van de provincieraad''.

6.2. De verwerende partij antwoordt, met verwijzing naar rechtspraak, dat het al dan niet voldaan zijn aan de voorschriften van de wet van 10 april 1841 op de buurtwegen de wettigheid van de stedenbouwkundige vergunning niet aantast.

6.3. De tussenkommende partij beantwoordt dit middel in haar verzoekschrift tot tussenkomst als volgt:

“De tussenkomende partijen betwisten niet dat de Hoolantsstraat een buurtweg (is), maar zij betwisten dat deze buurtweg door het bestreden besluit zou worden verbreed.

De artikelen 1 en 2 van de wet van 10 april 1941 bepaalt dat de breedte van de buurtwegen zullen bepaald worden in algemene rooi- en afpalingsplannen.

Artikel 1 luidt :

‘In de gemeenten waar geen algemene rooi- en afpalingsplannen der buurtwegen bestaan, zullen de gemeentebesturen deze plannen doen opmaken binnen de termijn van twee jaar, te rekenen van de bekendmaking dezer wet.

Zij zullen binnen dezelfde termijn desnoods, de bestaande plannen, welke aan dezelfde eisen zullen behoren te voldoen als de plannen die overeenkomstig de tegenwoordige wet opgemaakt moeten worden, doen aanvullen of herzien.’

Artikel 2 bepaalt :

‘De plannen opgemaakt, aangevuld of herzien overeenkomstig de regelen die zullen worden voorgeschreven door de regering, ermede belast de goede uitvoering daarvan te verzekeren, zullen benevens de tegenwoordige breedte van de weg, de grachten inbegrepen, de breedte aanduiden, die hij behoort te hebben ingevolge de wettelijke opzoekingen en erkenningen, mitsgaders de grootte en de aanwijzing van de stukken grond die uit de aanpalende eigendommen in bezit genomen moeten worden.’

Voor de Hoolants(s)straat is dit gebeurd in een koninklijk besluit van 19 februari 1962. Dit besluit legt de breedte van de Hoolantsstraat en de grenzen van de rooilijn vast op 12 meter (met een achteruitbouwstrook van 5 meter). De bestreden vergunning vermeldt uitdrukkelijk dat de wegenis die vergund wordt zich aan deze breedte houdt en uitdrukkelijk met (...) het goedgekeurde rooiplan overeenkomt :

‘het voorstel voorziet het aanleggen van wegenis met riolering. Het is de bedoeling degelijke wegenis aan te leggen overeenkomstig de goedgekeurde rooilijn met een breedte van 12 m.’

De verzoekende partijen tonen derhalve niet aan dat er sprake is van een verbreding van de Hoolantsstraat.

Volledigheidshalve wijzen de tussenkomende partijen er op dat de wegeniswerken door de gemeenteraad van de gemeente Steenokkerzeel werden goedgekeurd bij besluit van 20 november 2008, hetgeen kan gelden als de beslissing van de gemeenteraad die krachtens de in het middel aangehaalde bepalingen vereist zou zijn”.

6.4. In haar memorie van wederantwoord herneemt de verzoekster de argumentatie die zij reeds in haar verzoekschrift heeft uiteengezet, en verwijst naar rechtspraak die stelt dat “een vergunning die de procedure bepaald in de artikelen 27 en volgende van de wet van 10 april 1841 op de buurtwegen niet respecteert, hoe dan ook geweigerd moet worden”.

Voorts laat zij nog gelden wat volgt:

“4.

Verzoekende partijen wensen vervolgens in ondergeschikte orde op te merken dat zelfs indien Uw Raad alsnog van mening zou zijn dat huidige bouwvergunning, ondanks de niet-naleving van de voorschriften bepaald in de wet op de buurtwegen, wettig zou zijn, dan nog stelt de Raad van State zeer duidelijk dat de voorschriften bepaald in de wet van 10 april 1841 dienen te worden nageleefd.

Aldus dient in casu de gemeenteraad eerst te beraadslagen over de verbreding van deze buurtweg alvorens de bouwvergunning verder uit te voeren. (Art. 27 van de wet op de buurtwegen)

Bovendien moet de aanleg, de afschaffing of de wijziging van een buurtweg eerst voorafgegaan worden door een onderzoek.

Ten slotte, dienen de beraadslagingen van de gemeenteraad (te) worden onderworpen aan de bestendige deputatie van de provinciale raad, welke beslist behoudens beroep bij de Koning vanwege de gemeente of van de belanghebbende derden. (Art. 28 van de wet op de buurtwegen)

Al deze voorschriften bepaald in de wet op de buurtwegen dienen te worden nageleefd zoals uitdrukkelijk bepaald in het arrest van de Raad van State nr. 183.361 van 26 mei 2008.

5.

Tussenkomen de partijen stellen dan weer in hun verzoekschrift tot tussenkomst dat ze betwisten dat de buurtweg Hoolantsstraat door het bestreden besluit zou worden verbreed.

Tussenkomen de partij baseert zich hiervoor op een koninklijk besluit van 19 februari 1962 zonder echter dit KB bij te brengen.

6.

Ondanks hun stelling, gaan tussenkomende partijen zelf in op de voorschriften inzake verbreding van de buurtwegen zoals bepaald in de wet op de buurtwegen en stellen ze dat aan deze voorwaarden wel is voldaan nu de wegeniswerken door de gemeenteraad werden goedgekeurd bij besluit van 20 november 2008.

Verzoekende partijen wensen te benadrukken dat de wet op de buurtwegen eveneens vereist dat de wijziging van een buurtweg eerst voorafgegaan worden door een onderzoek.

Dit onderzoek heeft niet plaatsgevonden, hetgeen ook niet betwist wordt door tussenkomende partijen.

Vervolgens bepaalt artikel 28 van de wet op de buurtwegen dat de beraadslagingen van de gemeenteraad moeten worden onderworpen aan de bestendige deputatie van de provinciale raad, welke beslist behoudens beroep bij de Koning vanwege de gemeente of van de belanghebbende derden.

Ook deze bepaling werd niet nageleefd, hetgeen wederom niet betwist wordt door de tussenkomende partijen”.

6.5. In hun laatste memorie laten de tussenkomende partijen nog gelden wat volgt:

“Het feit dat het betrokken Koninklijk besluit toegevoegd is aan het administratief dossier ontkracht voldoende van de verzoekende partijen dat het Koninklijk besluit niet in de procedure is. Om geen twijfel te laten bestaan brengen de tussenkommende partijen het betrokken besluit opnieuw bij (...);

Teneinde de opmerkingen van het verslag en de memorie te beantwoorden, lijkt het nodig om het wettelijk kader te onderzoeken. De in het geding zijnde bepaling is artikel 28 van de wet van 10 april 1841. Dit artikel omschrijft de procedure die moet worden gevolgd in geval van aanleg, afschaffing of wijziging van een buurtweg :

‘De aanleg, de afschaffing of de wijziging van een buurtweg moeten voorafgegaan zijn van een onderzoek. De beraadslagingen der gemeenteraden worden onderworpen aan de bestendige deputatie van de provinciale raad, welke beslist behoudens beroep bij de Koning vanwege de gemeente of van de belanghebbende derden. De beslissingen van de deputatie worden bekendgemaakt door de colleges van burgemeester en schepenen, van de zondag af na dezelve ontvangst en blijven gedurende acht dagen aangeplakt.

Het beroep bij de Koning schorst de beslissingen. Het moet uitgeoefend en aan de gouverneur overgemaakt worden, binnen de vijftien dagen volgende op de in vorige paragraaf vermelde bekendmaking.’

Er is geen discussie over dat deze handelingen niet gesteld zijn.

De discussie die de tussenkommende partijen voeren bestaat er in dat de bestreden handeling niet de wijziging van een buurtweg inhouden. De verbreding van een buurtweg is in elk geval te beschouwen als een wijziging van de buurtweg in de zin van artikel 28 van de wet van 10 april 1841.

De vraag die zich echter in casu stelt is te weten wat er onder het begrip verbreding moet worden verstaan.

Welnu, er kan geen discussie bestaan over het feit dat de breedte van de buurtweg volgt uit de aanduiding van deze breedte op de rooilijnplannen. Dit volgt voldoende uit artikel 2 van de wet van 10 april 1841 :

‘De plannen opgemaakt, aangevuld of herzien overeenkomstig de regelen die zullen worden voorgeschreven door de regering ermede belast de goede uitvoering daarvan te verzekeren, zullen benevens de tegenwoordige breedte van de weg, de grachten inbegrepen, de breedte aanduiden, die hij behoort te hebben ingevolge de wettelijke opzoekingen en erkenningen, mitsgaders de grootte en de aanwijzing van de stukken grond die uit de aanpalende eigendommen in bezit genomen moeten worden.’

Het Hof van Cassatie bevestigde evenzeer dat de breedte van de buurtweg niet volgt uit de feitelijke breedte die de buurtweg heeft op het terrein, maar wel de breedte die de buurtweg heeft op de plannen.

Met de plannen in artikel 2 bedoelt de wet de algemene rooi- en afpalingsplannen zoals gedefinieerd in artikel 1 van de wet van 10 april 1841 :

‘In de gemeenten waar geen algemene rooi- en afpalingsplannen der buurtwegen bestaan, zullen de gemeentebesturen deze plannen doen

opmaken binnen de termijn van twee jaar, te rekenen van de bekendmaking dezer wet.

Zij zullen binnen dezelfde termijn desnoods, de bestaande plannen, welke aan dezelfde eisen zullen behoren te voldoen als de plannen die overeenkomstig de tegenwoordige wet opgemaakt moeten worden, doen aanvullen of herzien.'

En dus zal de breedte van de buurtweg blijken uit de breedte die aldus voor de buurtweg is aangeduid op de rooilijnplannen.

Aangezien de spraakwoordelijke betekenis van het woord 'verbreding' inhoudt 'het bekomen van een grotere breedte', moet besloten worden dat een verbreding van de buurtweg tot stand komt wanneer op de plannen van de buurtweg een grotere breedte voor deze buurtweg wordt aangeduid. Een verbreding van de buurtweg bestaat in het verbreden van de buurtweg op de plannen.

Een vergunning waarmee de feitelijke breedte van de buurtweg gebracht wordt op de breedte die de buurtweg reeds op een plan heeft, kan dan ook juridisch niet beschouwd worden als verbredingen van buurtwegen. Het arrest van het Hof van Cassatie is voldoende duidelijk : de breedte van de buurtweg blijkt uit de plannen, zodat een bouwvergunning die de plannen niet wijzigt, juridisch geen verbreding kan zijn.

Welnu, de verbreding van de Hoolantstraat op de plannen is minstens bij 2 eerdere gelegenheden dan de thans bestreden bouwvergunning gebeurd, m.n. :

- Met het Koninklijk besluit van 19 februari 1962 waarbij de breedte van de Hoolantstraat en de grenzen van de rooilijn zijn vastgesteld op 12 meter. De inhoud van het Koninklijk besluit kan niet worden betwist. De tussenkommende partijen willen er uitdrukkelijk op wijzen dat in de préambule van dit besluit verwezen is naar het standpunt van de deputatie (conform artikel 28 Wet 10 april 1841) en naar de toepassing van de wet van 10 april 1841. Bovendien verwijst de préambule naar de resultaten van een onderzoek dat gehouden is over de verbreding.
- De vastlegging van het tracé van de Hoolantstraat in de beslissing van de gemeenteraad van de gemeente Steenokkerzeel van 20 november 2008, waarbij de breedte van het tracé van de Hoolantstraat op 12 meter werd bevestigd.

De tussenkommende partijen hebben er hierboven reeds op gewezen dat de kadasterplannen de breedte van de Hoolantstraat ook op 12 meter aanduiden.

En dus moet besloten worden :

- dat enerzijds de bestreden beslissing als bouwvergunning juridisch niet van aard is om de breedte van een buurtweg te bepalen, zodat de afgifte ervan ook niet kan beschouwd worden als een verbreding van een buurtweg (hetgeen al voldoende is om het middel ongegrond te verklaren)
- en dat anderzijds er minstens 2 eerdere en definitieve beslissingen zijn waarin de breedte van de Hoolantstraat als buurtweg op 12 meter wordt bepaald, zodat de bouwvergunning van 20 april 2009, die een uitvoering van wegeniswerken van de Hoolantstraat op dezelfde breedte voorziet, geen verbreding inhoudt van een buurtweg.

De bestreden vergunning kan derhalve juridisch geen verbreding zijn van een buurtweg, maar is ook de facto geen verbreding gelet op het feit dat deze verbreding al beslist is in 1962. De bestreden vergunning kan derhalve artikel 28 van de Buurtwegenwet niet schenden”.

Beoordeling

6.6. Er bestaat geen betwisting over dat de Hoolantsstraat een buurtweg is, met name de op de atlas der buurtwegen van Melsbroek aangegeven buurtweg nr. 10.

6.7. Het bestreden besluit verleent de stedenbouwkundige vergunning om deze buurtweg te verbreden tot een breedte van 12 meter en dit over een lengte van ruim 120 meter vanaf de Stationslaan, en te voorzien van alle nodige uitrusting om de bediening van de nieuw te bouwen woningen te kunnen verzorgen.

6.8. Krachtens artikel 28 van de wet van 10 april 1841 op de buurtwegen moet o.m. de wijziging van een buurtweg, waaronder ook moet begrepen worden een verbreding ervan, voorafgegaan worden door een onderzoek, moet de gemeenteraad daarover beraadslagen, en moet deze beraadslaging worden voorgelegd aan de deputatie van de provincieraad die beslist. Tegen de door de deputatie genomen beslissing kan beroep worden ingesteld bij de Koning door de gemeente zelf of een belanghebbende derde.

6.9. Uit de atlas der buurtwegen van de gemeente Melsbroek, opgemaakt in uitvoering van de wet van 10 april 1841, blijkt dat de breedte van de buurtweg nr. 10 alleszins minder dan 10 meter bedraagt.

6.10. Het bestreden besluit vergunt de aanleg van een weg over een breedte van 10 meter. Er blijkt niet, en dit wordt overigens niet betwist, dat de procedure, voorzien door de wet van 10 april 1841, voor de verbreding van deze buurtweg werd nageleefd.

Het koninklijk besluit van 19 februari 1962 houdende goedkeuring van het besluit van 25 maart 1959 van de gemeenteraad van Melsbroek “waarbij voor de Hoolantsstraat met aansluitingen en een nieuwe weg in het eigendom van Baron SNOY Henri, een rooi- en onteigeningsplan is aangenomen”, en dat werd genomen in het kader van de algemene bevoegdheid van de gemeenteraad om “alles wat van gemeentelijk belang is” te regelen, kan daartoe niet dienstig worden ingeroepen. Dit koninklijk besluit werd immers genomen met toepassing van het toentertijd geldende artikel 76 van de gemeentewet dat “het advies van de bestendige deputatie van de provincieraad en de goedkeuring van de Koning vereist voor besluiten van de gemeenteraad over (...) 7° De algemene rooilijnplannen voor de steden en voor de aaneengebouwde gedeelten in de plattelandsgemeenten, de aanleg van nieuwe en de verbreding en afschaffing van bestaande straten”, en dat de toepassing van de bepalingen van artikel 28 van de wet van 10 april 1841 met betrekking tot de procedure voor onder meer de verbreding van een “buurtweg”, onverkort laat.

Noch het besluit van de gemeenteraad van de gemeente Steenokkerzeel van 20 november 2008, waarbij de breedte van het tracé van de Hoolantsstraat op 12 meter wordt bevestigd, noch het feit dat de kadasterplannen de breedte van de Hoolantsstraat ook op 12 meter aanduiden, doen afbreuk aan de voormelde vaststelling.

Een stedenbouwkundige vergunning kan slechts worden verleend wanneer zij in overeenstemming is met de geldende wetten en reglementen. Uit hetgeen voorafgaat blijkt dat de procedure voor de verbreding van de buurtweg nr. 10 niet werd nageleefd, zodat de bestreden stedenbouwkundige vergunning voor de aanleg van deze weg evenmin wettig kon worden verleend.

6.11. Het middel is gegrond.

BESLISSING

1. De afstand van het geding ten aanzien van de tweede verzoeker wordt vastgesteld.

2. De Raad van State vernietigt het besluit van 20 april 2009 van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar waarbij aan de n.v. Intop (Lode Verdoodt) de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het aanleggen van een wegenis met riolering gelegen te Melsbroek-Steenokkerzeel, Hoolantsstraat z/n, kadastraal bekend sectie C, nrs. 132/v en 135/d.

3. De tweede verzoeker en de verwerende partij worden verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid, begroot op 350 euro, elk voor de helft.

De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

De tussenkommende partijen worden verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 250 euro, elk voor de helft.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van negenentwintig september 2011, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Roger Stevens,	kamervoorzitter,
Johan Bovin,	staatsraad,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
bijgestaan door	
Silvan De Clercq,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Silvan De Clercq

Roger Stevens